
**Beretning for 2004 om vurdering og anerkendelse af
udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.**

Indhold

1. Resumé.....	3
Om beretningen	3
2. Indledning.....	4
Ny forvaltning for internationale uddannelsesansøggendere	5
3. Anerkendelse med henblik på ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse	6
<i>Vurdering af udenlandske uddannelses kvalifikationer.....</i>	<i>6</i>
<i>Sager vedrørende ikke-lovregulerede erhverv.....</i>	<i>6</i>
<i>Sager vedrørende uddannelse.....</i>	<i>7</i>
Adgang til videre uddannelse.....	7
Merit.....	7
<i>Generelt om CVUU's vurderinger.....</i>	<i>8</i>
Ansøgerne.....	8
De vurderede uddannelser	8
Sagsbehandlingstiden	11
<i>Udvikling af procedurer og standarder.....</i>	<i>12</i>
Gymnasiale/adgangsgivende eksaminer	12
Internationalt samarbejde.....	12
4. Anerkendelse med henblik på lovregulerede erhverv	14
<i>De kompetente myndigheders praksis for anerkendelse</i>	<i>14</i>
Ansøgninger og afgørelser	14
EU's udvidelse	16
Sagsbehandlingstid	17
Pligtmæssig vurdering.....	17
<i>Udvikling af procedurer og standarder.....</i>	<i>18</i>
Samarbejdet mellem de kompetente myndigheder og CVUU	19
Samlet EU-direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.....	19
5. Information om anerkendelsesspørgsmål	20
Adfærdskodeks for informationsarbejdet.....	20
Styrket informationsindsats på det lovregulerede område	20

1. Resumé

De kompetente myndigheder, der behandler ansøgninger om anerkendelse med henblik på udøvelse af lovregulerede erhverv, har samlet set fået 1.220 ansøgninger i perioden september 2003 til august 2004. Det er en nedgang på 17 procent i forhold til den foregående periode, især vedrørende sundhedserhverv. Udvidelsen af EU har ikke umiddelbart ført til nogen markant udvikling i antallet af ansøgninger. Der er i 2004 etableret en mere samlet indgang for ansøgere, således at CVUU også er kontaktsted for borgere fra lande uden for EU. Samtidig er vejledningen og kommunikationen styrket i forhold til både ansøgere og myndigheder.

Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser (CVUU) udstedte i 2004 1.263 vurderinger med henblik på udøvelse af ikke-lovregulerede erhverv eller fortsat uddannelse. Sagsmængden på dette område var dermed stort set uændret i forhold til året før. Sagsbehandlingstiden for CVUU's vurderinger blev reduceret med en fjerdedel i forhold til året før.

Vurderingerne fra CVUU bruges i større omfang end tidligere i forbindelse med videreuddannelse, hvor de er bindende i forhold til uddannelsesinstitutioners afgørelser om optagelse. I 2004 har CVUU fuldt ud overtaget opgaven med at udarbejde standarder og lægge retningslinjerne for vurdering af adgangsgivende eksaminer i forbindelse med adgang til videregående uddannelse. Der er etableret samarbejde mellem CVUU og de videregående uddannelsesinstitutioner og udvidet information for at understøtte arbejdet med optagelse af studerende med udenlandske eksaminer.

Afgørelser om merit for udenlandske uddannelseskvalifikationer træffes alene af den enkelte uddannelsesinstitution, men med mulighed for at klage til Kvalifikationsnævnet. En evaluering i 2004 konkluderede, at nævnet modtager relativt få klager, men har en effekt ved at fastholde opmærksomheden på nødvendigheden af en fleksibel anerkendelsespraksis, og på denne baggrund er det indstillet, at Kvalifikationsnævnet fortsætter i foreløbig tre år.

Det internationale samarbejde om vurdering, anerkendelse og transparens er blevet styrket på flere punkter. På nationalt plan har Undervisningsministeriet styrket sammenhængen i indsatsen for internationalisering og mobilitet ved at samle bl.a. Ciriis og CVUU i en ny styrelse.

Om beretningen

Efter Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. afgiver undervisningsministeren ved årets slutning en beretning til Folketinget om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. (jf. lovbekendtgørelse nr. 74 af 24. januar 2003).

Beretningen behandler dels det generelle anerkendelsesområde, dvs. anerkendelse med henblik på ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse (kapitel 3), dels det lovregulerede område, dvs. anerkendelse med henblik på adgang til at udøve erhverv, hvor der kræves autorisation og lignende (kapitel 4). I hvert kapitel gøres der dels statistisk rede for, hvilken brug der gøres af ordningen, og den kvalitative udvikling beskrives med vægt på, hvordan adgangen til hurtig og fair anerkendelse løbende søges forbedret. Desuden omtales indsatsen for at tilvejebringe den nødvendige information med henblik på anerkendelse.

2. Indledning

Beretningen for 2004 viser, hvordan der på forskellige områder er taget nye skridt til at fremme adgang til vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Disse bestræbelser indgår i en række internationale processer for internationalisering og mobilitet, navnlig på basis af:

- Lissabon-konventionen om anerkendelse af videregående uddannelseskvalifikationer¹
- De europæiske direktiver om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer²
- Bologna-processen, der skal føre til et fælles europæisk område for videregående uddannelse i 2010.

Anerkendelse et vigtigt middel, når det gælder om at internationalisere uddannelsessystemerne og fremme uddannelsessøgendes, forskeres og arbejdstageres mobilitet over landegrænserne. Derfor er spørgsmålet om anerkendelse også et væsentligt aspekt af Bologna-processen. Undervisningsministrenes møde i Berlin i september 2003 pegede således på anerkendelsen af grader og studieperioder som et af tre indsatsområder frem mod det kommende møde, der afholdes i Bergen den 19.-20. maj 2005. Lissabon-konventionen er nu ratificeret af 40 lande, hvoraf de 31 er medlemmer af Bologna-processen og de 5 er ansøgere.

Udviklingen af kvalifikationsnøgler (qualifications frameworks) er et af de områder, hvor Bologna-processens og Lissabon-konventionens målsætninger knyttes sammen i nye tiltag på nationalt og europæisk plan. Kvalifikationsnøgler for de enkelte lande beskriver de slutkompetencer, der er knyttet til forskellige typer uddannelseskvalifikationer. En dansk kvalifikationsnøgle for det videregående uddannelsesområde blev udarbejdet i 2003, og Danmark deltager aktivt i forberedelserne til en overordnet kvalifikationsnøgle for det europæiske uddannelsesområde. Ved at øge kvalifikationernes gennemsigtighed og skabe en fælles europæisk forståelsesramme vil kvalifikationsnøglerne i betragtelig grad kunne lette den gensidige anerkendelse af uddannelseskvalifikationer.

¹ Europarådets og UNESCO's konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer vedrørende videregående uddannelse i Europaregionen. Danmark ratificerede konventionen i 2003, jf. BKI nr. 28 af 2. oktober 2003.

² Dels sektordirektiver for syv erhverv, dels den generelle ordning, der reguleres af følgende direktiver:

- 1989/48/EØF (Rådets direktiv af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst 3 års varighed), ændret ved direktiv 2001/19/EF
- 1992/51/EØF (Rådets direktiv af 18. juni 1992 om anden generelle ordning for anerkendelse af erhvervsuddannelser til supplerings af direktiv 89/48/EØF med senere ændringer og berigtigelser)
- 1999/42/EF (Europa-parlamentets og Rådets direktiv af 7. juni 1999 om indførelse af en ordning for anerkendelse af eksamensbeviser for de former for erhvervsvirksomhed, der er omfattet af direktiverne om liberalisering og om overgangsforanstaltninger, og til supplerings af den generelle ordning for anerkendelse af eksamensbeviser).

Ny forvaltning for internationale uddannelsesanliggender

På baggrund af regeringens redegørelse (R nr. 14/2004) om styrket internationalisering blev der med virkning fra 1. januar 2005 etableret en ny styrelse, hvor en række internationale forvaltningsopgaver på uddannelsesområdet samledes. Den nye styrelse skal varetage de opgaver, som hidtil har været placeret i Cirius og CVUU. Desuden overføres visse mindre opgaver inden for området til den nye styrelse, f.eks. opgaverne med at deltage i de europæiske netværk EURYDICE og Euroguidance.

Hermed får borgere, uddannelsesinstitutioner og myndigheder én samlet indgang til staten i spørgsmål om internationale uddannelsesforhold. Den nye organisering af statens internationale forvaltningsopgaver på uddannelsesområdet skal sikre en fortsat forvaltningssikker varetagelse af de internationale opgaver, som udgør de egentlige myndighedsopgaver. Den nye organisering vil samtidig styrke opgaveløsningen, idet de forskellige videnscenterfunktioner, der i dag varetages både af Cirius og CVUU, samles. Det vil skabe yderligere synergi og sammenhæng i arbejdet med at fremme internationalisering og mobilitet, til gavn for brugere af de internationale uddannelsesprogrammer og personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer.

3. Anerkendelse med henblik på ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse

Vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer

På det generelle anerkendelsesområde – området for anerkendelse med henblik på udøvelse af ikke-lovregulerede erhverv og fortsat uddannelse – udstedte CVUU i 2004 et nærmest uændret antal vurderinger: 1.263 vurderinger i forhold til 1.282 året før. Disse vurderinger omfattede 1.181 personer mod 1.190 personer året før.³ Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i antallet af afsluttede sager fordelt på, hvordan sagerne blev behandlet.

Tabel 1: CVUU's behandling af vurderingsansøgninger (sager afsluttet 2001-2004)

Status for afsluttede sager	2001 Antal	2002 Antal	2003 Antal	2004 Antal	Ændring seneste år	
Vurdering afsluttet	791	989	1.282	1.263	-19	-1,5%
Besvaret ved information/vejledning	0	23	60	64	4	6,7%
Videresendt eller henvist	170	104	27	35	8	29,6%
Behandling afvist	37	40	18	30	12	66,7%
Ansøgning trukket tilbage	0	0	3	3	0	0%
Henvist til vurdering under GVU	0	2	1	0	-1	—
I alt afsluttet	998	1.158	1.391	1.395	4	0,3%

Også antallet af indkomne ansøgninger i årets løb var omtrent det samme som året før: CVUU modtog 1.414 ansøgninger om vurdering i 2004 mod 1.427 ansøgninger i 2003.

Sager vedrørende ikke-lovregulerede erhverv

De fleste af CVUU's vurderinger på det generelle anerkendelsesområde – 64,7 procent i 2004 – gives primært med henblik på jobsøgning og andre formål, der knytter sig til beskæftigelse inden for ikke-lovregulerede erhverv. Disse vurderinger anvendes hovedsagelig som vejledende information til hjælp for de jobsøgende og for arbejdsgiverne, som i forbindelse med ansættelse træffer den egentlige beslutning om anerkendelse af uddannelseskvalifikationer. Andelen af vurderinger med dette primære sigte har imidlertid været faldende over for en stigende andel af vurderingssager med primært uddannelsesrelaterede formål, jf. næste afsnit.

Jobsøgning var det primære formål i lidt over halvdelen af sagerne på det generelle område (56 pct.). En mindre del af vurderingerne blev indhentet med henblik på a-kasemedlemskab (4,4 pct.), idet CVUU's vurdering af uddannelsesniveaue er bindende, når a-kasserne træffer afgørelse

³ I tilfælde, hvor en ansøger forelægger flere, ikke sammenhængende uddannelser til vurdering, foretages der en vurdering af hver enkelt. I sådanne tilfælde registreres der derfor flere vurderingssager for samme uddannelsesindehaver.

om optagelse. I andre 4 procent af sagerne var det en vurdering til brug for overenskomstmæssig indplacering, typisk i forbindelse med ansættelse af akademikere i staten.

Foruden den enkelte med udenlandske uddannelseskvalifikationer kan også arbejdsgiveren indhente en vurdering til brug for sine afgørelser om ansættelse. Det er dog fortsat forholdsvis sjældent arbejdsgiveren selv, der sender papirerne ind (5,4 pct. af vurderingerne i 2004) – og da næsten altid en offentlig arbejdsgiver.

Sager vedrørende uddannelse

Adgang til videre uddannelse

En fortsat stigende andel af CVUU's vurderinger søges for at få adgang til videre uddannelse eller afklare mulighederne herfor.

Efter den lovændring i 2002, der bl.a. gjorde CVUU's vurdering af et uddannelsesniveau bindende for uddannelsesinstitutioner, der træffer afgørelse om optagelse⁴, har centret langt oftere end tidligere modtaget vurderingsansøgninger, hvor videre uddannelse angives som det primære formål. Det gjaldt i 2004 for en tredjedel (33,3 pct.) af vurderingerne på det generelle anerkendelsesområde mod 22 procent i 2003 og kun 4 procent i 2002.

Uddannelsesinstitutionerne har ret til at indhente en vurdering fra CVUU til brug for deres behandling af optagelsesansøgninger. I praksis har de dog ofte bedt de enkelte ansøgere om selv at indhente en vurdering hos centret. CVUU forsøger imidlertid så vidt muligt at stille information om vurderingsstandarder til rådighed for uddannelsesinstitutioner og ansøgere, således at der ikke nødvendigvis er behov for at indhente en konkret vurdering fra centret. (Se afsnittet nedenfor om Udvikling af procedurer og standarder).

Merit

Når uddannelsessøgende ønsker merit, træffer uddannelsesinstitutionerne selv afgørelsen, uanset hvor den forudgående uddannelse er gennemført. De uddannelsessøgende har imidlertid mulighed for at klage over meritafgørelser vedrørende udenlandske uddannelseskvalifikationer. Sådanne klager behandles af Kvalifikationsnævnet, som i den enkelte klagesag består af nævnets formand og to sagkyndige inden for det konkrete fagområde, som meritafgørelsen vedrører.

I 2004 blev der indbragt 11 klagesager for Kvalifikationsnævnet. Antallet af klager var dermed uændret i forhold til 2003, hvor nævnet ligeledes behandlede 11 klagesager.

Uddannelsesinstitutionerne er forpligtede til at vejlede de meritsøgende om klageadgangen. For at sikre, at de berørte får kendskab til muligheden for at indbringe uddannelsesinstitutionernes afgørelser for Kvalifikationsnævnet, udsendte CVUU i oktober 2003 og igen i juni 2004 en informationsfolder og et brev fra Kvalifikationsnævnet til samtlige videregående uddannelsesinstitutioner med opfordring om at sikre, at ansøgere med udenlandske uddannelseskvalifikationer får tilstrækkelig information om klageadgangen.

⁴ Lov nr. 415 af 6. juni 2002.

Evaluering af Kvalifikationsnævnets virksomhed

CVUU har i 2004 evalueret Kvalifikationsnævnets virksomhed i samarbejde med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Kulturministeriet og repræsentanter for uddannelsesinstitutioner. Da adgangen til at klage til Kvalifikationsnævnet blev indført i 2002 i forbindelse med en ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelser, indgik det i lovbemærkningerne, at der skulle foretages en sådan vurdering efter to år.

Den vigtigste del af evalueringen bestod i at inddrage uddannelsesinstitutionerne i en drøftelse af erfaringerne med Kvalifikationsnævnet. Det skete, ved at CVUU i oktober 2004 afholdt et møde med de faglige råd, der bistår CVUU og en række andre personer fra uddannelsesinstitutionerne – både personer, der har været beskikket som sagkyndige medlemmer af Kvalifikationsnævnet, og personer, der repræsenterer de uddannelser, som klagerne har vedrørt.

Den klart overvejende tilbagemelding fra deltagerne fra uddannelsesinstitutionerne var, at nævnet bør have mulighed for at fortsætte i hvert fald i nogen tid for at fastholde opmærksomheden på nødvendigheden af at have en fleksibel anerkendelsespraksis over for udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det var samtidig CVUU's indtryk, at selve nævnets eksistens og den dialog, som nævnet har haft med uddannelsesinstitutionerne, er med til at fastholde de danske uddannelsesinstitutionernes opmærksomhed på behovet for at give en behørig vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer.

På baggrund af evalueringen og med tilslutning fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Kulturministeriet har Undervisningsministeriet indstillet, at Kvalifikationsnævnet fortsætter foreløbig tre år endnu, hvorefter der tages stilling til nævnets fremtid. Nævnets aktivitet skal dog løbende følges, herunder om sagsmængden fortsætter med at være lille.

Generelt om CVUU's vurderinger

Ansøgere

På det generelle anerkendelsesområde er det oftest den enkelte indehaver af udenlandske uddannelseskvalifikationer, der anmoder CVUU om en vurdering. Det gælder for ca. 82 procent af vurderingerne. Ud over uddannelsesindehaverne selv er det oftest kommunerne, der indhenter vurderinger (ca. 8 procent). Efter integrationslovgivningen skal kommunerne i fornødent omfang inddrage CVUU i forbindelse med udarbejdelse af individuelle kontrakter for personer omfattet af integrationsloven.⁵

Uddannelsesindehaverne er i de fleste tilfælde udenlandske statsborgere. Danske statsborgere udgjorde i 2003 ca. en sjettedel (16,4 procent) af dem, hvis uddannelser blev vurderet i CVUU. Andre EU/EØS-borgere, herunder statsborgere i de ti nye EU-medlemslande, udgjorde ca. en fjerdedel (24,7 procent), mens statsborgere i tredjelande udgjorde 58,9 procent.

De vurderede uddannelser

Med hensyn til **geografisk oprindelse** var uddannelserne i 2004 fra europæiske lande i ca. 60 procent af sagerne – ligesom året før. Som følge af EU's udvidelse i 2004 er den største gruppe (34 procent) nu uddannelser fra EU/EØS-landene. Antallet af vurderinger vedrørende uddannel-

⁵ Jf. § 7, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 101 af 17. februar 2004 om udarbejdelse af individuel kontrakt og om introduktionsprogrammet efter integrationsloven.

ser fra de ti nye EU-lande viser en mindre stigning: fra 90 til 100 vurderinger. Derudover er fordelingen på oprindelsesregioner, som det fremgår af Tabel 2, stort set uændret.

Tabel 2: Vurderinger efter den seneste uddannelseskvalifikations oprindelsesregion

Region	2001 Pct.	2002 Pct.	2003 Pct.	2004 Pct.	2004 Antal
EU/EØS	29,3%	24,6%	26,5%	34,0%	337
Europa i øvrigt	29,5%	37,3%	34,5%	26,7%	429
Asien	27,3%	25,4%	23,6%	23,2%	293
Afrika	5,3%	6,2%	6,7%	6,5%	82
Nordamerika	3,8%	3,0%	4,0%	4,2%	53
Syd- og Mellemamerika	3,0%	2,2%	3,6%	3,6%	46
Oceanien	1,4%	1,0%	1,1%	1,6%	20
Færøerne og Grønland	0,4%	0,2%	0,1%	0,2%	3
I alt	100%	100%	100%	100%	1.263

Ser man på de enkelte lande, er de hyppigst forekommende lande de samme som året før (se Tabel 3), men fordelingen på lande er blevet mere jævn end tidligere. Irak er ligesom de tidligere år det hyppigst forekommende uddannelsesland, efterfulgt af Rusland (efter 1991). Taget under ét udgjorde uddannelser fra lande fra det tidligere Sovjetunionen 12,2 procent, væsentlig færre end de foregående år (17,4 pct. i 2003 og 20 pct. i 2002).

Tabel 3: Vurderinger i 2004 efter den seneste uddannelseskvalifikations oprindelsesland (de 5 hyppigste)

Seneste uddannelsesland	Antal	Pct.
Irak	88	7,0%
Rusland	75	5,9%
Storbritannien	72	5,7%
Tyskland	62	4,9%
Sverige	52	4,1%
<i>Andre</i>	<i>914</i>	<i>72,4%</i>
I alt	1.263	100%

Uddannelser fra lande, hvorfra der typisk er kommet flygtninge, blev i 2004 vurderet i omkring en femtedel af tilfældene, med Irak som det vigtigste (7 pct. af vurderingerne), efterfulgt af de tidligere jugoslaviske republikker (6,3 pct.), Iran (3,8 pct.) m.fl.

CVUU angiver i sine vurderinger, hvordan uddannelseskvalifikationerne kan placeres i forhold til **niveauerne** i den danske uddannelsesstruktur. På denne baggrund viser tabel 4 nedenfor, hvordan vurderingerne omtrentligt fordelte sig på tilnærmede generelle niveauer.⁶

Der ses en fortsat tendens til, at flere ungdomsuddannelser og færre videregående (især mellem-lange) uddannelser kommer til vurdering i CVUU. Dette skal ses i sammenhæng med CVUU's øgede rolle i vurdering af udenlandske gymnasiale eksaminer med henblik på optagelse på videregående uddannelser i Danmark (jf. afsnittet "Adgang til videre uddannelse" på side 6).

Over en tredjedel af vurderingerne angiver et helt eller delvist opnået niveau inden for ungdomsuddannelserne, herunder 15 procent en erhvervsfaglig uddannelse og 12 procent en almengymnasial, erhvervsgymnasial eller anden ungdomsuddannelse.

Omkring 30 procent af vurderingerne angiver et niveau svarende til en dansk bacheloruddannelse. Niveaueet kandidatuddannelse er angivet i 7 pct. af vurderingerne.

Tabel 4: Vurderinger efter nærmeste generelle uddannelsesniveau

Niveaubetegnelse	2001 Pct.	2002 Pct.	2003 Pct.	2004 Pct.	2004 Antal
Grundskoleniveau II/7.-10. klasse/årgang	0,1%	0,2%	0,5%	1,1%	14
Gymnasialt niveau I/10. uddannelsesår	0,8%	1,1%	2,3%	2,1%	27
Gymnasialt niveau II/11.-12. uddannelsesår	14,6%	21,3%	27,1%	34,1%	431
Korte videregående uddannelser/13.-14. uddannelsesår	12,8%	10,9%	8,7%	8,6%	109
Mellemlange videregående uddannelser/15.-16. uddannelsesår	48,7%	37,5%	37,0%	30,4%	384
Lange videregående uddannelser/17.-18. uddannelsesår	18,9%	25,1%	20,3%	20%	252
Forskerniveau/19.- uddannelsesår	4,2%	3,9%	4,2%	3,6%	46
I alt	100%	100%	100%	100%	1.263

Den øgede andel af gymnasiale uddannelser afspejles også i fordelingen med hensyn til **faglig retning**, idet der ses en stigende andel af ikke erhvervsrettede uddannelser i vurderingssagerne, jf. tabel 5 nedenfor. Derudover er der kommet færre industri- og håndværkstekniske uddannelser og lidt flere pædagogiske uddannelser til vurdering. Hovedgruppen samfunds-, kontor- og handelsuddannelser er dog stadig den hyppigst forekommende.

Med hensyn til sundhedsuddannelserne foretager CVUU især vurderinger af uddannelser, der nærmest svarer til social- og sundhedsassistentuddannelsen. De fleste andre sundhedserhverv er lovregulerede, og vurderinger med henblik på adgang til erhvervsudøvelse foretages da (som beskrevet i kapitel 4) i forbindelse med ansøgning til den kompetente myndighed, i dette tilfælde Sundhedsstyrelsen.

⁶ På grund af uddannelsessystemernes forskellighed er det i nogle tilfælde nødvendigt at placere den udenlandske uddannelseskvalifikation mellem to danske niveauer eller som svarende til en del af en dansk uddannelse.

Tabel 5: Vurderinger efter faglig hovedgruppe

Faglig hovedgruppe	2001 Pct.	2002 Pct.	2003 Pct.	2004 Pct.	2004 Antal
Samfunds-, kontor- og handelsuddannelser	27,2%	23,4%	25,1%	23,5%	297
Ikke erhvervsrettede uddannelser	1,3%	3,3%	7,1%	15,8%	199
Humanistiske, religiøse og æstetiske uddannelser	20,8%	17,8%	15,6%	14,2%	179
Industri- og håndværkstekniske uddannelser	23,0%	20,7%	16,5%	11,3%	143
Sundhedsuddannelser	4,8%	8,7%	10,5%	10,6%	134
Naturvidenskabelige uddannelser	12,9%	12,0%	11,5%	9,8%	124
Pædagogiske uddannelser	4,1%	5,8%	6,8%	8,6%	108
Jordbrugs-, fiskeri- og levnedsmiddeluddannelser	5,7%	8,2%	6,7%	6,2%	78
Transporttekniske uddannelser	0,3%	0%	0,1%	0,1%	1
I alt	100%	100%	100%	100%	1.263

Sagsbehandlingstiden

Sagsbehandlingstiden for vurderingssager er den tid, der går fra modtagelsen af de nødvendige oplysninger fra ansøger til afgivelsen af en vurdering.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en vurdering var i 2004 på 32 dage. Dermed blev sagsbehandlingstiden nedbragt med omkring en fjerdedel i forhold til 2003, hvor den var 43 dage i gennemsnit.

I 2004 lykkedes det at gennemføre 87 procent af vurderingerne på mindre end to måneder. Fordelingen efter antal måneder fremgår af tabel 6 nedenfor.

Tabel 6: Vurderinger efter sagsbehandlingstid i måneder

Måneder	2001 Pct.	2002 Pct.	2003 Pct.	2004 Pct.	2004 Antal
Mindre end 1 md.	60,7%	46,3%	29,6%	53,6%	677
Over 1 md., mindre end 2 mdr.	27,1%	34,6%	46,1%	33,3%	421
Over 2 mdr, mindre end 3 mdr.	8,0%	16,6%	22,9%	12,5%	158
Over 3 mdr., mindre end 4 mdr.	3,2%	2,3%	0,9%	0,3%	4
Over 4 mdr., mindre end 5 mdr.	1,0%	0,1%	0,3%	0,1%	1
Over 5 mdr., mindre end 6 mdr.	0,1%	0%	0,1%	0,1%	1
Over 6 mdr.	0%	0,1%	0,1%	0,1%	1
I alt	100%	100%	100%	100%	1.263

Udvikling af procedurer og standarder

Ud over at foretage vurderinger har CVUU til opgave at udvikle og formidle vejledende standarder for vurdering af udenlandske uddannelses kvalifikationer, således at vurderinger så vidt muligt sker på en ensartet og gennemsigtig måde, hvad enten de foretages af centret eller af andre, fx uddannelsesinstitutioner.

Gymnasiale/adgangsgivende eksaminer

Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser (CVUU) overtog i september 2004 fuldt ud opgaven med at udarbejde standarder og lægge retningslinjerne for vurdering af udenlandske uddannelser i forbindelse med adgang til videregående uddannelse, herunder i forhold til omregninger af niveauer og karakterer.

Opgaven blev tidligere varetaget af Fællesnævnet, der var etableret af de videregående uddannelsesinstitutioner. Overflytningen af denne opgave skete på baggrund af lovændringen fra 2002, der gjorde CVUU's vurderinger af udenlandske uddannelses kvalifikationer bindende i forhold til offentligt anerkendte uddannelsesinstitutioners afgørelser om optagelse. Ved at samle denne type vurderinger med den øvrige vurderingsvirksomhed i CVUU er der skabt mulighed for en bedre udnyttelse af den vurderingsfaglige ekspertise, der opbygges i centret.

CVUU løser så vidt muligt opgaven i samspil med uddannelsesinstitutionerne. CVUU har derfor i slutningen af 2004 etableret en ERFA-gruppe om optagelse af studerende med udenlandsk adgangsgivende eksamen. ERFA-gruppen, som består af personer fra en række uddannelsesinstitutioner, fra Undervisningsministeriet og fra CVUU, bidrager med sparring om formuleringer og vurderingskriterier i forbindelse med udenlandske adgangsgivende eksaminer.

Til brug for uddannelsesinstitutionernes optagelse af studerende med udenlandske adgangsgivende eksaminer har CVUU udarbejdet en "eksamenshåndbog", som blev offentliggjort på Internettet den 1. februar 2005 (www.cvuu.dk). Der gives bl.a. for hvert af EU- og EFTA-landene en oversigt over de eksaminer, der er adgangsgivende i Danmark, oplysninger om, hvordan man sammenligner fagniveauer og omregner karakterer, om uddannelsessystemet m.v. Indholdet udbygges fortsat med henblik på at dække alle relevante lande.

Denne offentliggørelse af stadig flere generelle vurderinger skal øge mulighederne for selvbetjening, således at vurderingen af de udenlandske eksaminer med henblik på optagelse kan forestås af de studieadministrative medarbejdere, der har den direkte kontakt til de uddannelsessøgende. For de uddannelsessøgende vil det være en fordel, at de ikke skal kontakte flere myndigheder i forbindelse med optagelsesansøgningen.

Ud over eksamenshåndbogen er det også aftalt at understøtte institutionernes arbejde gennem arrangementer og løbende rådgivning fra CVUU. I forvejen afholder centret årligt et seminar om adgangsgivende eksaminer for studieadministrativt personale på uddannelsesinstitutionerne. Et velbesøgt seminar i april 2004 omhandlede bl.a. forekomsten af dokumentfalsk og bluff-universiteter, samt konkrete optagelsesrelevante problemstillinger.

Internationalt samarbejde

Det internationale samarbejde er af afgørende betydning for vidensopbygning, udvikling og kvalitetssikring i arbejdet med vurdering og gensidig anerkendelse. CVUU indgår i en række netværk på området, blandt andre ENIC/NARIC-netværkene på det videregående uddannelsesområde (www.enic-naric.net). NARIC (National Academic Recognition Information Centres) er oprettet i

EU-regi, mens ENIC (European Network of Information Centres on academic recognition and mobility) er oprettet i regi af Europarådet og UNESCO's Europaregion, der også omfatter USA, Canada, Australien og New Zealand. På nordisk plan indgår Danmark desuden i et tættere samarbejde, som sigter mod at fremme udviklingen af god anerkendelsespraksis på tværs af landegrænserne i Norden og som foregangsregion videreudvikle intentionerne i Lissabonkonventionen.

Reykjavik-erklæringen

De nordiske undervisningsministre vedtog den 9. juni 2004 i Reykjavik en deklaration, der skal uddybe samarbejdet om anerkendelse af videregående uddannelser i Norden. Reykjavik-deklarationen erstatter aftalen om nordisk tentamensgyldighed (Sigtuna-aftalen) fra 1975 og bygger videre på Lissabonkonventionen fra 1997, som alle de nordiske lande har ratificeret.

Målsætningerne er bl.a., at de nordiske landes videregående uddannelser opnår fuldstændig gensidig anerkendelse, og at der skabes større nordisk enighed om vurdering og anerkendelse af uddannelseskvalifikationer og kompetencer fra alle lande.

De nationale ENIC-kontorer skal løbende identificere problemer i forbindelse med gennemførelsen og anvendelsen af denne nordiske deklaration og Lissabonkonventionen samt hvert andet år aflægge beretning til Nordisk Ministerråd. Den første beretning aflægges ved udgangen af 2005.

De nordiske uddannelses- og forskningsministre følger i fællesskab anvendelsen af denne nordiske deklaration og vedtager de foranstaltninger, som udviklingen giver anledning til.

Nordisk netværk

I 2003 etablerede de nordiske ENIC/NARIC-kontorer netværket Nordic Recognition Network (NORRIC) og indledte et projekt om "Grænschindringer inden for videregående uddannelse i Norden". Projektet, der støttes af Nordisk Ministerråd, har i 2004 resulteret i rapporter om hindringer for anerkendelse af læreruddannelser og om generel videregående uddannelse i Norden.

Samtidig gennemføres en gensidig evaluering af de nordiske NARIC-kontorer, dels for at understøtte de enkelte kontors kvalitetsudvikling, dels for at bane vejen for en automatisk gensidig anerkendelse af nordiske uddannelseskvalifikationer og en arbejdsdeling i forhold til anerkendelse af ikke-nordiske kvalifikationer. Som de to første kontorer blev det islandske henholdsvis det finske NARIC-kontor evalueret med efterfølgende offentlig evalueringsrapport. Begge evalueringsrapporter beskriver og vurderer kontorerne formål, organisation og relation til interessenter samt metoder og vurderingsprocedurer i anerkendelsesarbejdet. Evalueringerne af de resterende tre nordiske NARIC-kontorer herunder det danske forventes afsluttet i 2005.

Vurderingen af danske uddannelser i udlandet

I foråret 2004 indledte CVUU en dialog med det britiske NARIC-kontor, UK-NARIC, om vurderingen af danske bachelorgrader. Årsagen hertil var, at UK-NARIC i sine vurderingsanbefalinger til universiteter i Storbritannien vurderer, at en dansk bachelorgrad ikke modsvarer en 3-årig Bachelor Honours Degree og derfor ikke bør give adgang til master-uddannelser. UK-NARIC's database med vurderingsanbefalinger benyttes også af myndigheder og institutioner i andre lande. Dialogen har resulteret i, at UK-NARIC har ændret sin vurdering af danske såvel som øvrige europæiske bacheloruddannelser til "Bachelor Degree Standard".

På opfordring af Aalborg Universitet forventes en tilsvarende dialog igangsat med de relevante spanske myndigheder om vurderingen af danske civilingeniøruddannelser i Spanien.

4. Anerkendelse med henblik på lovregulerede erhverv

Lovregulerede erhverv er kendetegnet ved, at der i lovgivningen er fastsat krav om, at man skal besidde bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for at få adgang til at udøve erhvervene.

Det er de kompetente myndigheder (dvs. de myndigheder, der administrerer erhvervene), der afgør, om betingelserne for at udøve erhvervet er opfyldt. På de lovregulerede erhvervsområder foretages sagsbehandlingen og vurderingerne af de udenlandske kvalifikationer ikke først og fremmest af CVUU som på de ikke-lovregulerede erhvervsområder, og her er det ikke alene ansøgers uddannelsesmæssige kvalifikationer, der skal vurderes og anerkendes, men derimod ansøgers samlede erhvervsmæssige kvalifikationer. Sundhedsstyrelsen vurderer udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på ansøgers adgang til lovregulerede sundhedserhverv (læge, sygeplejerske m.v.), Søfartsstyrelsen vurderer udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på ansøgers adgang til lovregulerede maritime erhverv (styrmand, maskinist m.v.) osv.

De kompetente myndigheders praksis for anerkendelse

Ansøgninger og afgørelser

I perioden september 2003 til august 2004 modtog de myndigheder, der administrerer erhvervene, ifølge deres indberetning til CVUU i alt 1.220 ansøgninger, hvilket betyder en nedgang på 17 procent i forhold til den foregående periode. Den største ændring består i, at Sundhedsstyrelsen modtog 29 procent færre ansøgninger end i den foregående periode. Sundhedsstyrelsen er dog fortsat den myndighed, der behandler flest sager om autorisation. På de mindre erhvervsområder var der en nedgang i antallet af ansøgninger til Fødevarestyrelsen (dyrlæger m.v.) og Lægemiddelstyrelsen (farmaceuter m.v.), mens der var en stigning i antallet af ansøgninger til Undervisningsministeriet, CVUU (lærere).

Tabel 7 nedenfor viser fordelingen af ansøgninger, der blev indgivet i perioden og udviklingen siden samme periode et år tidligere. Tallene omfatter såvel ansøgninger fra EU-/EFTA-statsborgere som ansøgninger fra tredjelandsstatsborgere.

Tabel 7: Ansøgninger efter myndighed og ansøgningsperiode

Myndighed	Sept. 2002- Aug. 2003	Sept. 2003- Aug. 2004	Ændring seneste periode
Sundhedsstyrelsen	792	564	-29%
Søfartsstyrelsen ⁷	460	424 ⁸	-8%
Undervisningsministeriet, CVUU	54	95	76%
Arbejdstilsynet	66	69	5%
Psykolognævnet	11	20	82%
Sikkerhedsstyrelsen (2003: Elektricitetsrådet)	4	13	225%
Energistyrelsen (inkl. Sekr. f. energimærkning)	3	9	200%
Fødevarestyrelsen	35	8	-77%
Lægemiddelstyrelsen	26	8	-69%
Justitsministeriet	2	4	100%
Erhvervs- og selskabsstyrelsen	3	3	0%
Beredskabsstyrelsen	2	1	-50%
Færdselsstyrelsen	5	1	-80%
Kirkeministeriet	2	1	-50%
I alt	1.465	1.220	-17%

De kompetente myndigheder færdigbehandlede i perioden september 2003 til august 2004 1.160 ansøgninger. I tabel 8 nedenfor gives en samlet oversigt over fordelingen af afgørelser efter afgørelsernes art og for hver af de kompetente myndigheder.

Positive afgørelser betyder, ansøgeren får umiddelbar og tidsubegrænset adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv. Midlertidige afgørelser indebærer, at der gives adgang til erhvervsudøvelse for en begrænset periode, mens betingede afgørelser indebærer, at den kompetente myndighed stiller krav til ansøgeren om erhvervserfaring, gennemførelse af prøvetid eller tilpasningskursus eller beståelse af en egnethedsprøve, før der kan opnås adgang til erhvervsudøvelse.

Det fremgår af tabel 8, at de afgørelser, der blev meddelt i perioden, i de fleste tilfælde (72 procent) var positive. Positive og midlertidige afgørelser udgjorde tilsammen 86 procent.

⁷ De fleste af Søfartsstyrelsens sager gælder udenlandske officerer, menige og skibskokke. Disse grupper omfatter stort set kun personer, der ikke er bosat i Danmark, og hvis eneste tilknytning er, at de skal beskæftiges på et skib under dansk flag i international fart.

⁸ Tallet omfatter ikke fiskeskippere, menige søfarende og skibskokke, da der ikke udstedes dansk anerkendelsesbevis for disse grupper. Der var i perioden 1.7.2003-30.6.2004 ansat 172 skibskokke, som Søfartsstyrelsen ikke har kunnet indberette individuelle data for. Der skete 2.033 ansættelser af udenlandske menige ombord på danske handelsskibe i samme periode.

Tabel 8: Afgørelser september 2003-august 2004 efter myndighed og type⁹

Myndighed	Positive afgørelser		Midlertidige afgørelser		Betingede afgørelser		Negative afgørelser		I alt
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Antal
Sundhedsstyrelsen	60%	301	28%	139	3%	14	9%	45	499
Søfartsstyrelsen	97%	411	3%	13	0%	0	0%	0	424
Undervisningsministeriet, CVUU	33%	34	0%	0	46%	47	21%	21	102
Arbejdstilsynet	92%	57	0%	0	0%	0	8%	5	62
Fødevarestyrelsen	12%	2	12%	2	0%	0	76%	13	17
Lægemiddelstyrelsen	6%	1	6%	1	75%	12	13%	2	16
Psykolognævnet	77%	10	0%	0	23%	3	0%	0	13
Sikkerhedsstyrelsen	82%	9	18%	2	0%	0	0%	0	11
Energistyrelsen	100%	9	0%	0	0%	0	0%	0	9
Justitsministeriet	25%	1	0%	0	25%	1	50%	2	4
Færdselsstyrelsen	100%	1	0%	0	0%	0	0%	0	1
Erhvervs- og selskabsstyrelsen	0%	0	0%	0	100%	1	0%	0	1
Kirkeministeriet	100%	1	0%	0	0%	0	0%	0	1
I alt	72%	837	14%	157	7%	78	8%	88	1.160

Sundhedsstyrelsen udsteder relativt ofte midlertidige autorisationer. Disse er kun begrænsede i varighed og fører i de fleste tilfælde til en varig adgang til erhvervsudøvelse. Når der bortses fra Sundhedsstyrelsen, som af tekniske årsager ikke kunne indregnes i sidste års opgørelse, var andelen af ”positive afgørelser” i 2004 på lidt over 80 procent og dermed næsten uændret.¹⁰

Anerkendelsessagerne vedrørte i omkring 60 procent af tilfældene borgere fra EU-/EFTA-landene.

EU's udvidelse

1. maj 2004 blev EU udvidet med 10 nye medlemslande fra Central- og Østeuropa. Fra denne dato har statsborgere fra de nye medlemslande med opholds- og arbejdstilladelse adgang til det danske arbejdsmarked og ret til anerkendelse efter reglerne i EU's direktiver om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

⁹ Se noterne til tabel 7 ovenfor om Søfartsstyrelsens særlige forhold.

¹⁰ Tallet for Sundhedsstyrelsens midlertidige autorisationer kan i øvrigt ikke sammenlignes med det betydelig højere tal i sidste års beretning, idet opgørelsesmetoden er blevet ændret: Nu tæller man kun én autorisationsafgørelse per person, hvorimod man tidligere talte de samme ansøgere med for hver midlertidig autorisation.

Muligheden for, at borgere fra de nye EU-lande vil rejse til Danmark har været en problemstilling i den danske debat om EU-udvidelsen. De udvidede muligheder for at opnå adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv i Danmark har ikke umiddelbart ført til, at danske kompetente myndigheder i større stil har modtaget ansøgninger fra nye EU-borgere efter 1. maj 2004.

I indberetningsperioden september 2003 til august 2004 kom der 45 ansøgninger både fra Polen og fra Litauen, og der kom 10 ansøgninger fra Tjekkiet, mens statsborgere i de resterende lande – Cypern, Estland, Letland, Malta, Slovakiet, Slovenien og Ungarn – kun indgav meget få ansøgninger.

Sagsbehandlingstid

Ifølge de EF-direktiver, som danner rammerne om den gensidige anerkendelse af EU- og EFTA-statsborgeres erhvervsmæssige kvalifikationer, anses en sagsbehandlingstid på op til 4 måneder for acceptabel. I forhold til behandling af ansøgninger fra tredjelandssstatsborgere er der ingen tilsvarende formelle frister for sagsbehandlingen, men fristen på 4 måneder kan anvendes som retningsgivende også i forhold til denne gruppe af personer. Nedenstående oplysninger om de kompetente myndigheders sagsbehandlingstider omfatter såvel ansøgninger fra EU- og EFTA-statsborgere som ansøgninger fra tredjelandssstatsborgere.

Sundhedsstyrelsen, Søfartsstyrelsen og Undervisningsministeriet modtager over to tredjedele af alle ansøgninger på området, og for disse myndigheder gælder det, at deres sagsbehandlingstid i langt de fleste tilfælde holder sig under de 4 måneder. For de ansøgninger, der blev modtaget af de øvrige kompetente myndigheder, var sagsbehandlingstiden skønsmæssigt i langt størstedelen af tilfældene på mellem 0 og 2 måneder og kun i få tilfælde mellem 2 og 4 måneder. Kun i enkelte sager har sagsbehandlingen været over 4 måneder.

Pligtmæssig vurdering

CVUU modtog i 2004 14 sager til pligtmæssig vurdering fra kompetente myndigheder, hvilket er færre end året før (21 sager). 16 pligtmæssige vurderinger blev afsluttet i årets løb. De afsluttede vurderinger vedrørte adgang til udøvelse af de følgende erhverv: dyrlæge (9 sager), psykolog (5 sager) og registreret revisor (2 sager).

Når en kompetent myndighed får foretaget en pligtmæssig vurdering, er der tale om en indholdsmæssig vurdering, som CVUU normalt foretager på grundlag af en udtalelse fra en relevant uddannelsesinstitution. Denne ordning skal understøtte den del af de kompetente myndigheders arbejde, som handler om at vurdere udenlandske uddannelseskvalifikationer, og samtidig sikre, at disse vurderinger lever op til gængse standarder.

Det relativt beskedne antal pligtmæssige vurderinger i forbindelse med sager om adgang til lovregulerede erhverv afspejler, at de to af de kompetente myndigheder, som har absolut flest sager, Sundhedsstyrelsen og Søfartsstyrelsen i 2003 opnåede en generel fritagelse fra pligten til at få ansøgeres udenlandske uddannelseskvalifikationer vurderet i CVUU.

Når der bortses fra CVUU og de myndigheder, der har en generel fritagelse, modtog de kompetente myndigheder i perioden september 2003 til august 2004 i alt 119 ansøgninger. CVUU modtog i samme periode 19 sager til pligtmæssig vurdering. Når sager ikke forelægges CVUU, kan det bl.a. skyldes, at den kompetente myndighed på forhånd kan se, at ansøgerens udenlandske uddannelseskvalifikationer vil blive anerkendt fuldt ud. I sådanne konkrete sager er myndigheden efter loven fritaget for at høre CVUU. De overvejende positive afgørelser ifølge myndighedernes

indberetning (jf. tabel 8 ovenfor) synes at forklare, at CVUU modtager så relativt få sager til pligt-mæssig vurdering, og det er CVUU's indtryk, at ordningen generelt er velfungerende.

Udvikling af procedurer og standarder

I juni 2001 blev Undervisningsministeriet ved CVUU såkaldt koordinerende myndighed på det lovregulerede område. Siden er indsatsen for at gøre udlændinges adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv i Danmark mere effektiv, fleksibel og gennemsigtig blevet gradvist øget.

Der er gennemført en række ændringer i lovgivningen med henblik på at kvalificere behandlingen af udlændinges ansøgninger om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv. Også i 2004 er der i tillæg til den løbende indsats blevet taget nye centrale tværgående initiativer for at fjerne barrierer for udlændinges adgang til lovregulerede erhverv i Danmark.

Lov nr. 476 af 9. juni 2004 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark udvider CVUU's ansvarsområde på det lovregulerede område. Det sker som opfølgning på regeringens strategi for Vækst gennem globalisering fra oktober 2003, hvor der peges på fleksibel anerkendelse af udenlandske kvalifikationer som værende af central betydning for udbuddet af velkvalificeret arbejdskraft i Danmark og Danmarks muligheder for at drage nytte af globaliseringen.

Denne udvidelse af CVUU's ansvarsområde er først og fremmest sket ved, at ikke blot – som hidtil – EU- og EFTA-statsborgere, men nu også tredjelandstatsborgere kan indgive ansøgninger om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv i Danmark til CVUU. CVUU sender ansøgningen videre til rette kompetente myndighed og modtager siden kopi af myndighedens afgørelse.

Samtidig udvides kompetente myndigheders pligt til at sende kopi af afgørelser til CVUU til at omfatte alle afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv og ikke som hidtil kun afgørelser i sager omfattet af EU's generelle direktiver om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Derved sikres CVUU et endnu bedre grundlag for løbende indblik i udlændinges adgang til lovregulerede erhverv i Danmark – ikke mindst et forbedret indblik i anerkendelsen af tredjelandstatsborgere.

Hensigten med de ændrede lovgivningsmæssige rammer er dels at gøre anerkendelsesordningen på det lovregulerede område mere tilgængelig og entydig for alle, dels – hvor det er muligt – at ligestille tredjelandstatsborgere med EU- og EFTA-statsborgere.

I kraft af EU-direktiverne om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer har EU- og EFTA-statsborgere længe haft bedre adgang til lovregulerede erhverv i Danmark end tredjelandstatsborgere.

EU- og EFTA-statsborgere vil i medfør af EU-lovgivningen fortsat have mere vidtgående materielle rettigheder end tredjelandstatsborgere. Til forskel fra tidligere får tredjelandstatsborgere nu imidlertid med den særlige danske lovgivning del i nogle af de processuelle rammer for sagsbehandlingen og noget af den service i forbindelse med sagsbehandlingen, som bl.a. CVUU hidtil har kunnet give EU- og EFTA-statsborgere. Dertil kommer, at CVUU i centrets løbende samarbejde med de kompetente myndigheder prøver at få disse til i videst muligt omfang også at anvende de principper for anerkendelse, som anvendes i forhold til EU- og EFTA-statsborgere, på anerkendelsen af tredjelandstatsborgere. Med de nye tiltag bliver anerkendelsesordningen mere tilgængelig og mere struktureret for tredjelandstatsborgere.

Samarbejdet mellem de kompetente myndigheder og CVUU

CVUU har udarbejdet en serviceerklæring, ”Anerkendelse af udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer inden for lovregulerede erhverv – arbejdsdeling og servicemål”. Den beskriver samspillet og arbejdsdelingen mellem de kompetente myndigheder og CVUU og er et forsøg på at angive standarder og best practice for myndighedernes håndtering af de forskellige trin i anerkendelsesprocessen.

Samtidig forsøger serviceerklæringen at etablere en så ubureaukratisk dansk anerkendelsesordning som muligt. Den lægger blandt andet op til, at CVUU som videnscenter for anerkendelse af udenlandske kvalifikationer påtager sig nogle vurderings- og anerkendelsesfaglige opgaver for de kompetente myndigheder, hvilket kan lette og kvalificere myndighedernes arbejde og frigøre ressourcer til, at de først og fremmest kan koncentrere sig om selve den indholdsmæssige sammenligning mellem ansøgeres udenlandske kvalifikationer og de danske kvalifikationskrav. Serviceerklæringen er et led i en løbende dialog, som CVUU har med de kompetente myndigheder om fælles udvikling af anerkendelsen på det lovregulerede område.

Samlet EU-direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

Siden marts 2002 har der i EU været ført forhandlinger om et forslag til et nyt samlet direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer¹¹. Forslaget indebærer, at 15 eksisterende, meget forskellige og komplicerede direktiver (3 generelle EF-direktiver og 12 EF-sektordirektiver) erstattes af ét direktiv.

Forslaget har til formål at forenkle, konsolidere og modernisere de nuværende EU-regler og få ordningen for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer til at fungere bedre og være mere gennemskuelig for både borgere og involverede myndigheder. Desuden skal forslaget bidrage til at åbne de nationale arbejdsmarkeder og det samlede europæiske arbejdsmarked yderligere og specielt gøre den traktatfæstede ret til at udveksle tjenesteydelser mere effektiv. I maj 2004 blev der i EU's ministerråd opnået politisk enighed om en fælles holdning til direktivforslaget. Forslaget, som herefter skal til andenbehandling i Europa-Parlamentet, forventes vedtaget i 2005.

¹¹ KOM(2002)119.

5. Information om anerkendelsesspørgsmål

Information er afgørende for, at uddannelseskvalifikationer kan blive forstået og anerkendt, og for at den enkelte, institutioner, virksomheder m.fl. kan drage nytte af mulighederne for vurdering og anerkendelse.

Danmark har i overensstemmelse med Lissabon-konventionen etableret et nationalt informationscenter for vurdering og anerkendelse. CVUU varetager på grundlag af Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. opgaverne med at

- formidle viden om det danske uddannelsessystem og om udenlandske uddannelsessystemer med henblik på at fremme gensidig anerkendelse
- formidle viden om og vejlede om vurdering og anerkendelse af udenlandske kvalifikationer og kompetencer.

Fusionen mellem CVUU, Cirijs m.fl. fra 1. januar 2005 forventes at give mulighed for en mere sammenhængende og effektiv informationsindsats, ikke mindst når det gælder informationen til danskere, der planlægger et ophold i udlandet, og udlændinge, der vil søge uddannelse eller beskæftigelse i Danmark.

CVUU modtager ud over ansøgninger om vurdering og anerkendelse også et stort antal informationsforespørgsler fra ind- og udland. CVUU modtog i 2004 ca. 600 skriftlige henvendelser om information, omtrent samme antal som de to foregående år. Hertil kommer, at CVUU modtog ca. 4.000 telefoniske henvendelser (ca. 5 pct. færre end i 2003).

Hjemmesiden www.cvu.dk er et centralt redskab i CVUU's informationsarbejde. Her tilbydes vejledning om vurdering og anerkendelse tilpasset de forskellige brugergrupper foruden baggrundsinformation. CVUU arbejder fortsat for at udvide brugernes muligheder for selv at finde de nødvendige informationer, herunder vurderinger, på hjemmesiden, senest med en "eksamenshåndbog" som beskrevet i afsnittet om gymnasiale/adgangsgivende eksaminer på side 6.

Adfærdskodeks for informationsarbejdet

De europæiske netværk om anerkendelse af uddannelseskvalifikationer, ENIC og NARIC, vedtog på deres 11. fælles møde i juni 2004 en adfærdskodeks for informationsarbejdet ("Code of Good Practice in the Provision of Information"). Adfærdskodeksen er en vejledning til ENIC/NARIC-kontorerne og til netværkene som helhed. Desuden er den en orientering til beslutningstagerne inden for videregående uddannelse og andre interesserede om, hvad man kan forvente af ENIC/NARIC-kontorerne og netværkene.

CVUU har konstateret, at den nuværende indsats lever op til de fleste af ENIC/NARIC's anbefalinger, men også identificeret punkter, som vil indgå i det fortsatte arbejde med at forbedre informationen om vurderings- og anerkendelsesspørgsmål.

Styrket informationsindsats på det lovregulerede område

Med udgangspunkt i de nye rammer for behandling af tredjelandsstatsborgeres ansøgninger har CVUU i juni 2004 udgivet en vejledning rettet mod alle personer, der søger anerkendelse af udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer, "Anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer – en guide til de lovregulerede erhverv". Vejledningens formål er at give en sammenhængende fremstilling af, hvilke rettigheder og pligter ansøgeren har, og hvilke rammer der gælder for anerken-

delsen på tværs af de lovregulerede erhvervsområder. Vejledningen foreligger på dansk og engelsk.

Som supplement og modstykke til denne borgerrettede information har CVUU udarbejdet en serviceerklæring rettet mod de kompetente myndigheder, som har det endelige ansvar for, at ansøgers udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendes uden unødige barrierer.

Fælles for begge vejledninger er, at de forsøger at gøre et område, som er vanskeligt tilgængeligt både for borgere og involverede myndigheder, lettere at finde rundt i, ved at klargøre rettigheder og pligter, roller og rammer.